

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента – доктора юридичних наук, професора

Миронюка Романа Вікторовича на дисертацію

Дмитра Олександровича Буцьких за темою «Адміністративно-правова охорона водних ресурсів України», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Слід відзначити достатній фаховий рівень дисертаційного дослідження Дмитра Олександровича Буцьких за темою «Адміністративно-правова охорона водних ресурсів України», виконаного на актуальну тему, істотне теоретичне і прикладне наукове обґрунтування висновків і пропозицій.

Як вірно відмічає автор, попри значну увагу науковців, системне дослідження адміністративно-правової охорони водних ресурсів в Україні, зокрема його нормативного регулювання на монографічному рівні не здійснювалось, що зумовлює доцільність проведення такого дослідження, а актуальність його викликана необхідністю вироблення раціональної та ефективної системи правових норм, які регламентують форми, методи та засоби такої охорони.

Наукова новизна отриманих автором результатів полягає в тому, що дисертація є одним з перших у вітчизняній науці адміністративного права комплексних досліджень особливостей адміністративно-правової охорони водних ресурсів. У результаті виконаного дослідження сформульовано низку нових теоретичних положень, обґрунтовано висновки, рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України.

На виконання поставлених завдань автором сформульовано ряд наукових висновків та пропозицій, які репрезентують новизну дослідження.

Зокрема вперше підкреслено важливість водних ресурсів як невід'ємної складової екологічної безпеки держави та особливого об'єкта адміністративно-правової охорони навколишнього середовища, необхідність постійного та цілеспрямованого здійснення якої полягає у: 1) загальній

несформованості водного законодавства, яке визначаючи базові положення регулювання правових відносин у сфері раціонального використання вод, не розриває особливостей забезпечення їх безпеки та публічно-правової охорони; 2) низькому рівні загальнодержавної координації та міжвідомчої взаємодії в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів; 3) дублюванні функцій Держекоінспекції з іншими контролюючими органами в частині контролю й нагляду у сфері охорони водних ресурсів; 4) прогалинах у порядку обміну інформацією між суб'єктами екологічного моніторингу; 5) низькому рівні громадського контролю, зокрема неефективності інституту громадських екологічних інспекторів; 6) наявності потенційних загроз для ефективності контролю у сфері докільля щодо можливості громадських інспекторів на власний розсуд визначати повністю або частково вид і зміст управлінського рішення щодо складення протоколу про адміністративні правопорушення при виявленні порушень природоохоронного законодавства.

Удосконалено наукові підходи щодо необхідності посилення інформаційної складової адміністративно-правової охорони водних ресурсів за рахунок: по-перше, створення комплексної басейнової інформаційної системи з банком кадастрової інформації про водний фонд та водні ресурси України; по-друге, впровадження інформаційно-аналітичної системи управління водними ресурсами та їх охорони, яка надасть змогу значно спростити систему обліку та звітності, подання декларацій та здійснення дозвільних процедур у згаданій сфері.

В межах роботи дістало подальшого розвитку обґрунтування необхідності удосконалення адміністративно-деліктних норм у сфері охорони водних ресурсів, зокрема шляхом: 1) встановлення адміністративної відповідальності за: а) перевищення нормативів гранично допустимих концентрацій шкідливих сполук, що забруднюють воду; б) порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій; в) незаконне

створення систем скидання зворотних вод у водні об'єкти, міську каналізацію або зливову каналізацію та незаконне скидання зворотних вод; г) допущення наднормативних, аварійних і залпових скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти; д) відмову від надання (приховування) проектної документації та висновків щодо якості проектів підприємств, споруд та інших об'єктів, що можуть впливати на стан вод, а також актів і висновків комісій, які приймали об'єкт в експлуатацію; е) порушення строків внесення зборів за використання природних ресурсів та за забруднення навколишнього природного середовища; ж) порушення правил експлуатації на водних об'єктах водозабірних споруд, не забезпечених рибозахисним обладнанням; 2) встановлення адміністративної відповідальності юридичних осіб за порушення вимог водоохоронного законодавства; 3) усунення дисбалансу між фактичним розміром заподіяної навколишньому природному середовищу шкоди та сумою існуючих штрафів.

Належний рівень достовірності та обґрунтованості результатів дисертаційного дослідження Д.О. Буцьких забезпечується використанням всього спектру наукових підходів та методів пізнання складних юридичних явищ, зокрема таких, як діалектичний підхід, формально-юридичний, історико-правовий, порівняльно-правовий, системно-структурний, функціональний та інші методи пізнання.

Емпіричною базою дослідження є показники діяльності Державної служби статистики України, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Державного агентства водних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, Національної поліції України, аналіз політико-правової публіцистики, довідкових видань, фактологічних матеріалів щодо адміністративно-правового забезпечення охорони водних ресурсів.

У результаті проведеного дослідження наведено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової задачі, що полягає у формуванні на підставі аналізу чинного законодавства та узагальнення практики його застосування наукових засад адміністративно-правової охорони водних

ресурсів як системи засобів інституціонального та функціонального характеру, спрямованих на підвищення ефективності її реалізації в сучасних умовах державотворення.

Результатам дисертаційного дослідження Д.О. Буцьких притаманний належний рівень наукової новизни, при цьому дисертантом певні положення сформульовані вперше, а низка вже відомих отримала свій подальший розвиток та удосконалення.

Оцінюючи формальні якості рецензованої дисертації, можна стверджувати, що вона виконана в основному з дотриманням наукового стилю, авторські позиції викладені досить чітко і переважно належним чином аргументовані. Результати дисертаційного дослідження належним чином висвітлені у достатній кількості наукових статей, а також пройшли апробацію на різноманітних наукових конференціях та інших заходах.

В цілому можна констатувати, що поставлені перед дисертантом задачі вирішені в повному обсязі і мета дослідження досягнута. В той самий час не можна обійти увагою і певні недоліки та дискусійні моменти притаманні дисертації, серед яких слід виокремити такі.

1. Обґрунтування актуальності теми було б більш переконливим, якби автор у вступі не лише навів результати соціологічних досліджень, а також лаконічно представив основні результати аналізу статистичної інформації щодо ефективності охорони вод та відтворення водних ресурсів в Україні, який ним здійснено та подано в тексті роботи.

2. В підрозділі 2.2 роботи автор суб'єктів адміністративно-правової охорони водних ресурсів в Україні поділяє на суб'єктів: загальної, міжгалузевої, галузевої, функціональної, консультативно-дорадчої та громадсько-самоврядної (громадські організації еколого-охоронного спрямування) компетенції. При цьому не вказує, який критерій ліг в основу такої класифікації.

3. Потребують належного оформлення впровадження результатів дослідження у відповідних актах, особливо в правозастосовну сферу,

оскільки робота має прикладний характер.

4. Пропонуючи розроблення та впровадження у правозастосовну практику охорони навколишнього природного середовища Закону України «Про охорону вод (водних об'єктів)», дисертантові доречно було б визначити зміст, структуру та наповнення такого нормативно-правового акту.

Незважаючи на наведені зауваження, ознайомлення з дисертацією Буцьких Д.О. дає підстави для її позитивної оцінки, а зауваження не знижують наукової цінності дослідження, спрямовують на подальші дослідження обраного напрямку.

Дисертаційне дослідження Дмитра Олександровича Буцьких за темою «Адміністративно-правова охорона водних ресурсів України», є самостійною, завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливе наукове завдання, підготовлене на достатньому рівні викладення матеріалу, зміст якого відповідає вимогам п.п. 10, 11 Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а отже роботу може бути рекомендовано до розгляду та захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «Право».

**Рецензент –
доктор юридичних наук, професор
професор кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ**

Роман МИРОНЮК

